Outi Nietola 12.9.2017 67/17/L/A

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Asia: U 42/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (raskaan kaluston hiilidioksidipäästöjen ja polttoaineenkulutuksen seuranta ja raportointi)

Pyydettynä lausuntona Valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi koskien raskaan kaluston hiilidioksidipäästöjen seurantaa ja raportointia Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuuden kilpailukyky edellyttää toimivia tiekuljetuksia. Toimialan kuljetukset Suomen sisällä ovat noin 80 miljoonaa tonnia vuodessa, josta 75 % kulkee teitä pitkin. Metsäteollisuuden suunnitellut ja jo päätetyt investoinnit lisäävät kuljetusmääriä useita miljoonia tonneja vuositasolla. Kuljetusmuotojakaumien pysyessä ennallaan eniten kasvavat tiekuljetukset.

Komission ehdotus koskee raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjä ja polttoaineenkulutusta koskevien teknisten tietojen keräämistä ja niiden asettamista julkisesti saataville. Tavoitteena on lisätä ajoneuvovalmistajien kilpailua ja suunnitella toimia kuljetusyritysten polttoainekustannusten ja raskaiden ajoneuvojen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi tulevaisuudessa. Jäsenvaltioiden ja raskaiden hyötyajoneuvojen valmistajien velvollisuudeksi tulisi kerätä komissiolle tietoa uusien ajoneuvojen CO2-päästöistä ja polttoaineenkulutuksesta. Tiedon perusteella analysoitaisiin vuosittain hiilidioksidipäästöjä ja raskaan ajoneuvokaluston kehittymistä EU:ssa ja yksittäisten valmistajien osalta. Esitys parantaisi komission mukaan uusien ajoneuvojen polttoainetehokkuutta ja vähentäisi hiilidioksidipäästöjä, sekä mahdollistaisi raskaan kaluston hiilidioksidipäästöjä koskevat uudet vaatimukset tulevaisuudessa. Komissio ottaa esille myös mahdollisuuden kytkeä kaluston hiilidioksidipäästöt Eurovinjetti-järjestelmän sääntelyn jatkokehitykseen tai sitovien raja-arvojen asettamisen raskaan kaluston CO2-päästöille henkilöautojen ja pakettiautojen tapaan. Komission ehdotuksen lähtökohta on päästöjen mittaaminen ajettua kilometriä kohti.

Valtioneuvoston kirjelmässä eduskunnalle on todettu EU:n tasolla tehtävien toimien tärkeys, jotta päästövähennykset liikennesektorilla saavutetaan. Kirjelmässä on pidetty hyvänä toiminnanharjoittajien mahdollisuutta saada vertailukelpoista tietoa raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästöistä ja polttoaineenkulutuksesta. Tämän on todettu helpottavan ympäristöystävällisten valintojen tekemistä ja kannustavan ajoneuvovalmistajia vähäpäästöisten ratkaisujen kehittämiseen. Kirjelmässä on nostettu esille myös meno-paluu -kuljetusten kapasiteetin parempi hyödyntäminen sekä

massoiltaan ja mitoiltaan suurempien ajoneuvojen käyttö kuljetussuoritteen vähentämiseksi ja päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi.

Metsäteollisuus edisti ja on ennakoimansa mukaisesti hyödyntänyt Suomessa vuonna 2013 voimaan tullutta raskaiden ajoneuvojen mitta- ja massauudistusta. Toimialan raakapuukuljetuksissa 68- ja 76-tonnisen kaluston osuus noussut jo 90 prosenttiin. Samalla 76-tonnisen kaluston osuus on suhteessa kasvanut. Lisäksi metsäteollisuus on aktiivisesti mukana yli 76-tonnisen kaluston kokeiluhankkeissa, joissa keskeinen tutkimuskohde on eri kalustovaihtoehtojen vertailu niiden tonnikohtaisen polttoaineenkulutuksen ja päästöjen osalta. Riippuen kalustotyypistä ja olosuhteista, kalustokokoa kasvattamalla voidaan alustavien tulosten perusteella vähentää kaluston tonnikohtaista polttoaineen kulutusta jopa 20 prosentilla.

EU-tasoisen hiilidioksidipäästöjen seuranta- ja raportointijärjestelmän luominen myös raskaalle liikenteelle ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi on sinänsä loogista. Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan raskaan liikenteen päästöjen ja polttoaineenkulutuksen mittaamisen tulee kuitenkin ajokilometrien sijaan perustua kuljetussuoritteeseen eli tonnikilometreihin. Kilometreihin perustuva mittaustapa palvelee ajoneuvovalmistajien tarpeita, mutta ei nosta esiin kaluston suuremman koon tuomia ympäristö- ja tehokkuushyötyjä. Tästä näkökulmasta on positiivista, että valtioneuvoston kirjelmässä on mainittu raskaamman ajoneuvokaluston merkitys liikenteen päästövähennystavoitteen saavuttamisessa. Suomessa tuleekin metsäteollisuuden näkemyksen mukaan mahdollisimman pian edetä nk. HCT-käytävien eli sen tieverkon määrittelyssä, jolla yli 76-tonninen kalusto voisi liikennöidä kokeiluvaiheen jälkeen ilman erillistä lupaa.

Komission esityksessä on mainittu mahdollisuus kytkeä raskaan liikenteen hiilidioksidipäästöjen sääntely Eurovinjetti-järjestelmän jatkokehitykseen. Metsäteollisuus vastustaa vinjetin käyttöönottoa Suomessa.

Metsäteollisuus ry

Outi Nietola
logistiikkapäällikkö